

Světlo Meziříčské muzejní noci

Jak se zrodí myšlenka? To ví přece každé dítě – v hlavě se rozsvítí a je to! A jak se v hlavě zrodí nápad přinášet světlo do domácností na čtyřech kontinentech? Žárovka, obvyklý symbol zrodu myšlenky, se tehdy v hlavě nerozsvítla, to víme naprosto jistě. Bylo to totiž asi dvě desetiletí před jejím vynalezením.

Před 161 lety, právě v květnu, bylo úředně rozhodnuto, že v Krásné na břehu řeky Bečvy může být (navzdory protestům místních obyvatel) postavena sklárna. Nechal ji vybudovat majitel panství hrabě Eugen Kinský a provozu se ujala sklářská firma vedená bratry Reichovými. Spojením s firmou S. Reich & Co získalo sklárství na Valašsku nevídaný rozměr a krásenské sklárny se brzy začaly orientovat na výrobu stínidel pro světla. Tehdy stínidla z Reichových skláren zářila především na petrolejových lampách, rozptylovala světla svíček a později se stala součástí plynových lamp. S počátkem 20. století dodával Reich stínidla i pro výrobce žárovek, včetně slavné firmy OSRAM, která se jejich vý-

robou dodnes zabývá. Shrnutí: nejprve byly vyráběny stínidla na světla, pak vynalezena žárovka (ta Edisonova se rozzářila v roce

1879), potom dynamo (1881) a na něj pak navázaly první elektrárny (1881). V zámku Kinských budete mít možnost připomenout si

všechny tyto události najednou a vrátit se tak do okamžiku, kdy se rozsvítlo v hlavě pana hraběte Eugena Kinského, jež vybudoval sklárny, které později skutečně zásobovaly svými stínidly čtyři kontinenty. O Meziříčské muzejní noci se bude pan hrabě snažit rozsvítit stínidlo z jeho vlastních skláren. Má k dispozici jakýsi speciální strojek (dynamo) i cosi malého skleněného s vláknem uvnitř (ano, je to žárovka), ale považte, jsme v roce 1855 a on tedy ještě neví, co s tím. A to ani netuší, že kousek od zámku pak budou mít Kinští i svou vlastní elektrárnu.

Přijďte si užít muzejní noc do zámku Kinských. Kromě setkání s jeho někdejší majitelem a jeho chotí můžete na zámku pozorovat noční život hmyzích společenství, zkusit rozpoznat zvířata podle siluet a nebo se nechat okouzlit obřím krasohledem sestaveným z barevných sklíček z dnes již zaniklých skláren. Meziříčská muzejní noc uchvátí Valašské Meziříčí v pátek 15. května od 19 hodin až do půlnoci.

*Mgr. Kamila Valoušková,
historik umění MRV,
Valašské Meziříčí.*

Foto: Hrabě Eugen Kinský s chotí Marií o Meziříčské muzejní noci rozsvítí světlo z krásenských skláren – pokud jim ovšem pomůžete. Foto: B. Orlová.